

Втім наступні місяці 2017 року демонструють початок певної стабілізації і часткової компенсації отриманих втрат за рахунок нового витку спіралі відновлення виробничого потенціалу самого Донбасу, який, за планами, відкрито оголошеними Донецькою і Луганською обласними державними адміністраціями, має бути підсилений в 2018 році. Цій задачі може й посприяти положення прийнятого Верховною Радою Закону «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях», яким порядок перетину лінії розмежування вантажами залишається за рішенням Кабінету міністрів України, чим можна скористатися для оптимізації виробничої взаємодії підприємств по обидві сторони розподілу в загальних інтересах України.

Список використаних джерел:

1. Відродження Донбасу: оцінка соціально-економічних втрат і пріоритетні напрями державної політики / Національна академія наук України. – К., 2015.
2. Соціально-економічне становище Донецької області за січень-червень 2016 року / Головне управління статистики в Донецькій області. – Статистичний бюлетень. – Бахмут, 2016.
3. Виробництво основних видів промислової продукції у 2017 році / Держстат України. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/ovp2017_u
4. Індекс промислового виробництва в Україні по роках / Держстат України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

К. е. н. Гвініашвілі Т. З.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**МОДЕЛЬ ТРЬОХРІВНЕВОЇ СИСТЕМИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ
СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Ефективне функціонування суб'єктів малого підприємництва створює додаткові ефекти розвитку економіки країни, так як вони формують додаткову ринкову пропозицію і попит на продукти та послуги, а також трудові ресурси, що, в тому числі, стимулює конкуренцію, сприяє прискоренню науково-технічного

прогресу, спонукаючи також великі підприємства впроваджувати нові технології і підвищувати ефективність діяльності.

Внесок в актуалізацію проблеми вносить той факт, що в Україні малий бізнес історично є менш розвиненим порівняно з економіками більшості європейських країн, крім того, найбільша частка наявних вітчизняних малих підприємств задіяна в нефінансовій посередницькій сфері підприємництва. У той же час високо-розвинений малий сектор робить відчутний вплив на економічне зростання – досвід світового розвитку показує, що в країнах, де істотна частка створюваного національного багатства належить малим підприємствам, мають місце найбільш сприятливі умови для подолання кризових явищ в економіці, її оздоровлення і забезпечення економічного зростання.

Таким чином, потреба в дослідженні додаткових ефектів розвитку суб'єктів малого підприємництва, формування умов їх ефективного розвитку, а також дослідження принципів і методів управління процесом економічного зростання з урахуванням специфіки їх функціонування не втрачає актуальності.

Для реалізації концепції ефективності на практиці управління малими підприємствами потрібні конкретні методики управління їх ефективним розвитком. Іншими словами, оптимізація та балансування темпів економічного розвитку суб'єктів малого підприємництва можливі через відповідні системи управління.

На стратегічному рівні управління в загальному випадку виділяються такі рівні формування стратегій: корпоративна (портфельна) стратегія; ділові стратегії (стратегії окремих бізнес-одиниць підприємства); функціональні стратегії (стратегії, які стосуються функціональної сфери діяльності підприємства: виробництво, маркетинг, фінанси, персонал, дослідження і розробки) [1, с. 43].

Для суб'єктів малого підприємництва основним за обсягами вирішуваних завдань буде функціональний рівень прийняття стратегічних рішень, які передбачають формування маркетингових стратегій, стратегій науково-дослідних розробок, стратегій виробництва, кадрових, управлінських і фінансових стратегій. Визначальним для функціонального рівня стратегічного управління малими

підприємствами буде перший стратегічних рівень, який в рамках малого підприємства набуває форму портфельної стратегії за пропозицією на ринок товарів. На даному рівні буде формуватися продуктово-асортиментна програма підприємства. Рівень формування стратегій конкретних бізнес-одиниць швидше за все буде відсутній, тому що мале підприємство, як правило, являє собою єдину, неподільну бізнес-одиницю.

Рис. 1. Модель трирівневої системи планування розвитку суб'єктів малого підприємництва

Як відомо, планування є одним з найбільш важливих елементів системи управління підприємством. При цьому, слід зазначити, що планова область

розвитку підприємства відноситься до стратегічного та тактичного рівнів планування. На сьогоднішній день більшість суб'єктів малого підприємництва характеризуються незадовільним фінансово-господарським становищем, пов'язаним у т. ч. або з відсутністю, або з неефективністю реалізованих систем обліку, аналізу та планування діяльності. За таких обставин реалізації стратегічних завдань суб'єктів малого підприємства повинен передувати оперативний етап його фінансового «оздоровлення».

Як правило, критичними областями оперативного управління розвитком вітчизняних підприємств є системи управління поточними витратами і оборотними активами. Таким чином, модель трирівневої системи планування розвитку суб'єктів малого підприємництва буде включати всі три рівня планування (див. вище рис. 1).

Таким чином, оптимізація та збалансування темпів економічного розвитку суб'єктів малого підприємництва можливі через відповідні системи планування. Адже, планування і аналіз є найважливішими функціями управління, ефективно виконання яких сприяє розвитку суб'єктів малого підприємництва.

Список використаних джерел:

1. Гвініашвілі Т. З. Науково-методичний підхід до оцінювання ефективності системи стратегічного планування на підприємствах металургійної галузі / Т. З. Гвініашвілі, Ю. О. Буцак // Управління розвитком. ХНЕУ ім. С. Кузнеця. – Х., 2017. – № 3-4. – С. 41–47.

К. е. н. Гвініашвілі Т. З., Клименко А. О.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОЇ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В процесі розвитку сучасного ринку ми бачимо, що добробут підприємства прямо залежить від результатів інноваційно-інвестиційної діяльності та науково-технічного розвитку, що є важливим фактором конкурентоспроможності підприємств. Сьогодні ринки відрізняються динамікою і високим ступенем насиченості.